

VIIVI KUUS

TRIINU-TRIINU TRIKA-TREI

Lõbus teekond Häälivate maailma

2018

Toimetanud Ele Jaagusoo
Illustreerinud Vilve Aavik-Vadi
Kujundanud Marju Kuusk

Autoriõigus: AS Atlex ja autor, 2018

Kõik õigused kaitstud. Igasugune autoriõigusega kaitstud materjali ebaseaduslik paljundamine ja levitamine toob kaasa seaduses ettenähtud vastutuse.

ISBN: 978-9949-492-87-9

atlex

AS Atlex
Kivi 23
51009 Tartu
Tel 734 9099
Faks 734 8915
atlex@atlex.ee
www.atlex.ee

SAATEKS

Sõltuvalt lapse arengutingimustest ning tunnetuslikust ja kehalisest arengust on üldjuhul enamik 5–6aastaseid lapsi valmis alustama lugema-kirjutama õppimist. Neil tekib esmane huvi sõnade, tähtede ja häälikute vastu.

Arusaadavalt kuuluvad lugema ja kirjutama õppimise eelduste hulka arenenud suuline kõne, erinevate tajude, mälu ja motorika eakohane areng ning silma ja käe koostöö võimekus.

Kui lapsel on piisav oskus määratleda kuulmise teel sõnades esinevate häälikute olemasolu ja järjekorda, on saavutatud esimesed sammud lugemise ja õigekirjaoskuste omandamiseks.

Käesolev lõbus jutuaamat sobib mänguliseks abivahendiks 5–6aastastele lastele häälikanalüüsi esmaste oskuste õpetamiseks nii kodus, lasteaias kui ka koolis koolieelikute ettevalmistusrühmas. Antud raamat pole kindlasti põhjalik häälikanalüüsi õpetamise õppevahend, vaid üks võimalus ilukirjanduslikus vormis esitatud raamatu abil tutvuda erinevate häälikute kõla ja hääldusasendiga. Raamatu õpetuslikku eesmärki toetavad lisatud pildid, mis aitavad häälikuid pikalt hääldada ja antud hääldust paremini tunnetada.

Paralleelselt häälikute kuulamisega on võimalik lapsele tutvustada ka vastavaid tähti, asetades neid lauale, tahvlile vm. Tasub tähele panna, et raamatus esitatud tähtede värvid (täishäälikud A, E, I, O, U, Õ, Ä, Ö, Ü punased, suluta kaashäälikud L, M, N, R, S, V, H sinised ja sulghäälikud K, P, T rohelised) vastavad koolis kasutatavale süsteemile.

Kindlasti tuleb vahet teha mõistetel „häälik“ ja „täht“. Lihtsus-
tatult saab lapsele selgitada, et häälik on „tähe hääl“. Kõnel-
dud sõna koosneb häälikutest, kirjutatud ja trükitud sõna aga
tähtedest. Sulghäälikute puhul jälgida, et laps ei hääldaks neid
„põh“, „kõh“ või „tõh“, vaid „p“, „t“ ja „k“.

Raamatut on hea kasutada lasteaia lavastuste loomiseks,
kus tähtede osa mängivad lapsed, teksti jutustavat osa loeb
õpetaja. Selleks puhuks soovib autor loovat lugejat ja lustlikke
kaasamängijaid.

SEE ON RAAMAT, ...

... **MIDA** täiskasvanu saab mudilasele ette lugeda või lugeja
laps ise lugeda;

... **KUS** laps saab lisaks ilukirjanduslikus vormis esitatud teksti
kuulamisele ja kaasa elamisele kuulata ja järele hääldada suu-
remas trükis esitatud tähtede vastavaid häälikuid;

... **MILLE** abil saab arendada laste häälikulist kuulmist ja erine-
vate häälikute hääldusliigutuste ning -asendi tunnetust, mis
on lugema ja kirjutama õppimise oluline eeltingimus;

... **MIS** pakub eesti lastele probleemseima hääliku „R“ hääldu-
se saavutamiseks üht lihtsat matkimisvõtet ja väikest sõnade
valikut, mida antud hääliku harjutamiseks kasutada.

Viivi Kuus

Oli öö. Pisike Triinu magas oma pehmes voodis.
Suures korvis magasid ka Triinu mänguasjad.
Riiuli peal magasid Triinu raamatud. Kõik magasid.

